

ساواک به مثابه پلیس، مخبر و پژوهشگر!

۱۸ فروردین ۱۳۹۷ ساعت ۲۱:۴۲

اجبار آخرین چهره یک حکومت است. از همین روی از دستگاه های اجبار نیز نمی توان انتظار ایجاد مشروعیت و اطاعت داشت. این در حالی است که چنین انتظاری را از ساواک داشت او انتظار داشت که ساواک هم خبر بیاورد و هم تحلیل کند و هم مقابله. همین امر نیز یکی از عوامل سقوط شاه بود. هممچنان که این امر از خاطرات احسان نراقی بر می آید...

کافه تاریخ- اخبار تاریخی

اجبار آخرین چهره یک حکومت است. از همین روی از دستگاه های اجبار نیز نمی توان انتظار ایجاد مشروعیت و اطاعت داشت. این در حالی است که چنین انتظاری را از ساواک داشت او انتظار داشت که ساواک هم خبر بیاورد و هم تحلیل کند و هم مقابله. همین امر نیز یکی از عوامل سقوط شاه بود. هممچنان که این امر از خاطرات احسان نراقی بر می آید:

«بعد از واقعه ی ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ وقتی برای بار اول روبه روی شاه نشستیم. او به من گفت : بحران فعلی از کجا ناشی شده و سبب چه شده بوده، بانی آن کیست؟ گفتم: قربان اعلیحضرت. شاید شاه پنجاه درصد فکر کرد که می خواهم بگویم فکر و نقشه او در همه ی امور همانند انقلاب سفید باعث این هیجانات شده، با کنجکاوی خواست تا بیشتر توضیح دهم. گفت: چطور مگر ما چه کردیم؟ گفتم: سالها قبل وقتی شما به قم تشریف بردید و سخنان تحریک آمیزی علیه روحانیون بیان کردید باعث شد روحانیون راه مبارزه را پیش گیرند. فراموش کردید که سنت شیعه در طول تاریخ، اعتراض علیه حکومت ها بوده و رفتار شما آنان را بیشتر مخالف حکومت کرد. بعد به شریعتی اشاره کردم و گفتم: شریعتی از مذهب شیعه بیشترین استفاده را در جهت مبارزه با رژیم کرد. مدت یک ساعت حرف زدیم و شاه به دقت گوش داد. حرفم که تمام شد گفت: این مطالب که شما می گوئید مگر ساواک نمی فهمید. [گفتم] قربان ساواک که وظیفه اش مطالعه و تحقیق نبود، ساواک دائما خبر چینی می کرد.»^۱

۱- احسان نراقی، گفتگو با احسان نراقی، به کوشش: مرتضی رسولی پور، تهران، موسسه مطالعات تاریخ معاصر، ۱۳۹۴، ص ۴۲-۴۱

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۶۷۶۵/ساواکا-مسابه-چاپس-مخبر-پژوهشگر>